

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmot) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA. Rzecz urzędowa.

Lwów, 3. czerwca. Dnia 3. czerwca 1854 wyszła i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie, część VI. oddziału II. dziennika rządowego z roku 1854 dla kraju koronnego Galicyi.

Cześć ta zawiera pod:

- Nr. 15. Reskrypt ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24. lutego 1854 względem oddawania na pocztę i z poczty sądowych korespondency i aktów w c. k. urzędach pocztowych.
- Nr. 16. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 7. marca 1854 jako dochód członków uniwersyteckich, pobierany w opłatach kolegialnych i taksach podlega upodatkowaniu.
- Nr. 17. Obwieszczenie krakowskiej komisji gubernialnej z dnia 3. kwietnia 1854 względem urzędzenia rzemiosł budowlanych.
- Nr. 18. Obwieszczenie rządu krajowego z dnia 26. kwietnia 1854 o urzędzeniu rzemiosł budowlanych w schodnim administracyjnym okręgu Galicyi.
- Nr. 19. Reskrypt rządu krajowego z dnia 27. kwietnia 1854, którym rozporządza się zawezwanie miejscowych księży do ścisłego wypełnienia włożonego na nich §. 7. najwyższego patentu z dnia 5. grudnia 1848 obowiązku we względzie prostowania spisów kon-skrypcyjnych wedle metryki urodzonych i zmarłych.

Wiedeń, 1. czerwca. Dnia 2. czerwca 1854 wyjdzie w c. k. rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany XLVIII. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera pod

- Nr. 133. Dekret ministryum finansów z 27. maja 1854, którym się pozwała wolny od opłaty cła przywóz żyta, jęczmienia, owsa, pszenicy, grochu, soczewicy i bobu przez celny urząd w Szczakowie aż po koniec czerwca 1854.
- Nr. 134. Rozporządzenie ministryum sprawiedliwości z 29. maja 1854, obowiązujące dla całego obwodu państwa, z wyjątkiem wojskowego Pogranicza — dla rozstrzygnięcia wątpliwości, czyli w przypadkach, w których w karnej ustawie z 27. maja 1852 za przestępstwo lub wykroczenie zasądza się kara utraty praw, przywilejów lub w szczególności jakiej profesyi bez dalszego dodatku ciągle jeszcze utratę tych praw, przywilejów lub profesyi zasądzać należy.
- Nr. 135. Dekret ministryum handlu, przemysłu i finansów z 31go maja 1854, względem zakazu wywożenia i transportu broni i amunicyi.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 2. czerwca. Jego c. k. Apostolska Mość i Jej Mość Cesarzowa wyjechali ztąd wczoraj d. 1. przedpołudniem do Berna, zkad raczą się udać do Pragi.

Berno, 1. czerwca. (Dep. tel. pana Namiestnika Morawii do p. ministra spraw wewnętrznych) Ich c. k. MM. przybyli o god. 12. min. 50. z południa wśród radośnych uniesień ludności do Berna, i raczyli potem przyjmować z zwykłą łaskawością deputacyę szlachty, król. i krajowych stanów, tudzież innych gmin krajowych, następnie uszanowanie duchowieństwa, wojskowości i władz miejscowych.

Berno, 2. czerwca. Ich c. k. MM. powrócili po teatrze parę przez uroczyście oświetlone miasto do burgu, a ludność zapęniająca wszystkie ulice i place witała Ich najzywszemi oznakami radości i przywiązania.

Wiedeń, 2. czerwca. Jego cesarzewicz. Mość najdosłojniejszy Arcyksiążę Karol Ludwik przybył w podróży z powrotem do Galicyi d. 31. z. m. o god. 3. min. 35. z południa do Schönbrunn gdzie zabawiwszy 25 minut udał się w dalszą drogę do Cieszyna. (W. Z.)

Wiedeń, 2. czerwca. Minister spraw wewnętrznych mianował komisarzami obwodowymi drugiej i trzeciej klasy w Galicyi, a mianowicie:

I. Dla Lwowskiego okręgu administracyjnego:

Komisarzami obwodowymi drugiej klasy: dotychczasowych drugich komisarzy obwodowych Tomasza Karchesy, Jana Ondereka, Konstantego Bilińskiego, Kaspra Leśniewicza, Tomasza Krata, Emila Dworzaka, Gustawa Schmidta, Emanuela Modesa, tudzież dotychczasowych trzech komisarzów obwodowych, Ludwika Nahlika, Karola barona Kransberga, Edwarda Erlachera de Khay, Juliusza Schumanna, Edwarda Van Roy, Józefa Zeszika i Edwarda Langera;

Komisarzami obwodowymi trzeciej klasy dotychczasowych trzecich komisarzy obwodowych Antoniego Kriegshabera, Romana Blautha, Eugeniusza Neubergera, Rudolfa Dunin Ruschowskiego, Adolfa Pauli, Ferdynanda Kramera, Ludwika Kadyi, Józefa Hordyńskiego, Ludwika Possingera, Ernesta Aulichy, Wilhelma Salamona de Friedberg, i Henryka Haganowskiego, koncypistów gubernialnych Ignacego Lewickiego i Pawła Kosiniego i gubernialnego praktykanta konceptowego Edwarda Czerbaka.

II. Dla Krakowskiego okręgu administracyjnego:

Komisarzami obwodowymi drugiej klasy: dotychczasowych drugich komisarzy obwodowych: Adama Dunina Brzezińskiego, Wacława Babora, Jana Zabłockiego, Ignacego Heirowskiego, Józefa Wyszyńskiego, komisarza okręgowego pierwszej klasy Gabriela Kozaryna, trzecich komisarzy obwodowych Adolfa Mayerberga, Karola Weinlinga, Józefa Wichereka i Antoniego Gieldanowskiego:

Komisarzami obwodowymi trzeciej klasy: dotychczasowych trzecich komisarzy obwodowych Emanuela Schirmera, Mansweta Kozel, Innocentego Lenkiewicza, Jędrzeja Machera, Dra Józefa Gerzabek, Alexandra Uznańskiego, Edwarda Dunajewskiego, Franciszka Steuera, Hermana Nitribita i Władysława Hallauera. (W. Z.)

(Administracyjno-sądowa organizacya Galicyi itd. — Ciąg dalszy. Ob. N. 107—127. Gaz. Lwows.)

7. Nisko, 11.7 przestrzeń, 29.776 mieszk. gminy: Nisko i Malce, Moskale, Podwalina, Jeżowe, Trela, Górka, Kowale, Zagrodki et Blondki, Jatta, Sojkowa, Zalesie, Plawo, Swoty i Chyty, Przyszów z Krakowcem i Bundza, Słup maziarnia, Kamień, Bagien i Zagrodki, Steinau, Nowosielec czyli Pieronka, Rudnik (miasteczko), Kopki, Koziana, Tarnogóra, Woliny i Nowawieś, Kończyce, Przędziel, Ractawice, Swietoniówki, Strucza, Łętównia, Ochodza i Majdan, Wulka Łętowska, Łowisko, Groble vel Przybyszówka, Nart, Gwoździec, Cisówlas, Cholewiana góra, Stany, Załęczce, Bojanów i Gojanów, Korabina, Laszki i Nowawieś.

8. Łańcut, 5.8 przestrzeń, 29.794 mieszk., gm.: Łańcut (miasto), Łańcut (włość) vel Przedmieście, Budy Łańcutkie, Dąbrówki, Wola bliższa vel mała, Wola dalsza, Podzwierzyniec, Smolarzyny, Zalesie vel Nowa wieś, Czarna i Kolki, Dębina, Głuchów, Krzemienica, Sonina, Strazów, Brzoza Stadnicka i Wydrze, Zołynia (włość), Lubomirz, Zołynia (miasteczko) górna i dolna, Medynia, Medynia Łańcutka, Węgliska, Rakszawa, Białobrzegi, Wysoka, Zmysłówka, Korniaków, Kosina, Roguzno.

9. Przeworsk, 6.8 przestrzeń, 29.798 mieszk., gm.: Przeworsk (miasto), Białoboki, Budy Przeworskie, czyli Przedmieście, Gorliczyna, Markowa, Nowosielec, Mokra strona, Studzian, Gac, Makówka, Dębów, Sietesz, Chodakówka, Kańczuga (miasteczko), Hadle kańczuckie, Manastierz, Nieważka i Rzeki, Nieziatycze, Siedlecza, Tarnawka, Łopuszka mała i Zuklin, Pantalowice, Siennów, Łopuszka wielka, Zagórze, Mikulice, Ostrów, Wola i Xawerówka, Urzejowice, Krzczowice i Boberka, Żurawiczki długie, Greska, Mirocin, Rozborz, Chałupki, Gniewczyna, Ujezna, Swietoniowa, Tryńcza, Głogowiec, Gorzyce i Żurawiec, Jagiełła, Ubieszyn i Uście, Wulka małkowska, Wulka ogryzkowa.

10. Rzeszów, 6.0 przestrzeń, 31.988 mieszk., gm. Rzeszów (miasto), Ruska wieś i Rudki, Staromieście górne, dolne i Mitocin, Drabinianka, Staroniwa, Wygnanka, Psiarnisko i Podzamcze, Załęże i Pobitno, Zwierzycza, Przybyszówka, Boguchwała vel Pietraszówka, Lutorysz, Niechobrz, Raclawówka, Zabieżów i Kielanówka, Zgłobień, Wola zgłobieńska, Błędowa, Nasówka, Bzianka, Swilecza, Zgłobień, Trzciana, Dąbrowa, Będziemyśl, Kleczany, Olchowa i Lipie, Sielec, Sędziszów (miasteczko), Przedmieście i Podlasek, Kawęcin i Księżymost, Krzywa i Poręby, Wolica Ługowa, Wolica piaskowa i Potok, Malawa i Boreczek, Wilkowyja, Łąka, Łukawiec, Palikówka, Pogwizdów, Terlecza, Krasne z Wulką.

11. Leżajsk, 7.9 przestrzeń, 32,349 mieszk., gm.: Leżajsk (miasto), Podklasztor i Zaolszyny, Baranówka, Brzoza królewska, Dębno i Majdan. Dornbach, Hucisko, Jastrzębiec, Jelna i Judaszówka i Maliniska, Baranówka, Kuryłówka i Tarnawiec, Ozanna, Rzechów, Siedlanka. Staremiasto i Przyhojec, Wierzawice, Wulka niedźwiecka, Wola Zarzycka, Łonie i Zarzyna, Königsberg, Biedaczów, Brzyska wola z Wulką, Łamana, Giedlarowa, Gillershof, Łukowa, Ruda i Janda, Sarzyna, Grodzisko górne, Grodzisko dolne, Grodzisko (miasteczko), Łaszczyny, Chodaczów, Wulka grodziska, Opalenisko, Gwizdów.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Wiedeń, 31. maja. Ze wszystkich krajów koronnych nadchodzą zgodne doniesienia, że władze krajowe zajmują się z niezmordowaną gorliwością przeprowadzeniem najwyższego rozporządzenia Jego c. k. Apost. Mości względem zaciągu 95.000 ludzi, tak że po ukończonych już potrzebnych przygotowaniach rozpocznie się niezawodnie w kilku dniach praktyczne wykonanie jego, i przeto z pewnością spodziewać się można, że ważna sprawa ta podług najwyższego rozkazu w ostatnich dniach czerwca zupełnie ukończoną zostanie. Gorliwość władz krajowych, która w organicznym ustaleniu naszych instytucji administracyjnych znachodzi widoczny środek silnego poparcia, musi być tem większa ze względu na najwyższe życzenie, by uchwalony środek bez wszelkiej przerwy i z całą sprężystością wykonany został, czemu też ludność monarchii we wszystkich krajach koronnych z patriotycznym poświęceniem zadość uczynić jest gotowa.

(Lit. koresp. austr.)

(Depesza telegraficzna.)

Tryest, 1. czerwca. Według doniesień tutejszych dzienników otrzymał lord Redcliffe jeszcze 18. maja pismo odwołujące go z Konstantynopola.

(L. k. a.)

Ameryka.

(Nieporozumienie między Senatem i Prezydentem Stanów zjednoczonych.)

Nowy Jork, 9go maja. Między Senatem a Prezydentem Pierce powstało nieporozumienie, a prezydent sam je wywołał tem, że wydał „Veto“ na bil senatu wotujący dla ubogich Indyan 10 milionów akrów gruntu w różnych państwach Unii a to iż się sprzeciwia konstytucji, która staranie o Indyanach porucza pojedynczym państwom, a nie Senatowi. Ten krok jenerała Pierce, chociaż jest zupełnie konstytucyjny, zrobił w Wasyngtonie wielką sensację, i jak słychać, zamysła Senat jeszcze raz ten bil wotować, przeczco pomimo przeciwnych zdań prezydenta, byłby zamieniony w ustawę.

Hiszpania.

(Dekret królowej nadający księciu Robertowi Bourbon godność Infanta.)

Madryt, 23. maja. Gazeta urzędowa zawiera następujący dekret: „Chcąc mojej dostojnej kuzynie Maryi Ludwice Teresie, księżnie Rejentce Parmy dać dowód przywiązania, nadaje jej najstarszemu synowi Robertowi Bourbon te same prerogatywy infanta Hiszpanii, jakie posiadał jego nieszczęśliwy ojciec, mój kochany stryj Ferdynand Karol, tudzież połączone z tem wysokiem stanowiskiem honory i odznaczenia. Dano w pałacu itd.

(Zeit.)

Anglia.

(Rozprawy w parlamencie.)

Londyn, 27. maja. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej zapytał margrabia of Clanricarde, czyli rząd zechce przedłożyć kopię prusko-austriackiego traktatu ogłoszonego w dziennikach. Spodziewa się, że wraz z traktatem będą przedłożone wymieniane w tej sprawie depesze, któreby dozwoliły dokładnego rozpoznania traktatu i oraz okazały, w jakim świetle widzi go Anglia i inne rządy. Życzy przedłożenia wspomnianych dokumentów, gdyż przedłożone potąd pisma o wypadkach dziennych nie podają należytego wyjaśnienia, a ostatnia zakomunikowana depesza datowana z Wiednia z d. 6. marca. Stosunki greckie potrzebują także wyjaśnienia. Równie w Londynie jak w Paryżu opowiadają sobie publicznie, że angielsko-francuska ekspedycja odplynęła dla okupacji Grecji. O tej okupacji, bądź ona nastąpi osobno, bądź spólnie przez angielskie i francuskie wojska, nie może on bliżej wspomnieć jako o przedmiocie bardzo ważnym i delikatnym. Spodziewa się, że gabinet oznajmi zamiar tej ekspedycji i oświadczy oraz, czyli zawarta jest w jakim dokumencie urzędowym. Nakoniec wspomniał mowca o pogłosce zawarcia rosyjsko-perskiego traktatu. Czyli rząd Jej Mości królowej nie dowiedział się nic o tem od swego ajenta dyplomatycznego w Teheranie? Obawia się, że angielski ambasador w Persyi, mąż wielce doświadczony, nie znajduje się już na swojej posiadzie. Lord Clarendon odpowiedział na to: Na pierwsze pytanie mego szanownego przyjaciela co do austriacko-pruskiego traktatu mogę odpowiedzieć, że rządy interesowane utrzymywały w wielkiej tajemnicy długie układy w tym przedmiocie i że osnowę traktatu zakomunikowano nam dopiero po podpisaniu w drodze poufnej. Potem przedłożono go konferencji wraz z angielsko-francuskim traktatem. Nastąpiło to dnia 23. maja i tego samego dnia miano podpisać nowy protokół odnoszący się do obydwóch osobnych traktatów. Nie mamy go jeszcze, ale gdy nadejdzie do Londynu, złożymy go na stole izby. Co do Grecji, gotów jestem dać izbie zupełne wyjaśnienie i zauję tylko, że nadzwyczajny natłok spraw w urzędzie zagranicznym przeszkodził mi, przedłożyć pierwszej odnośnej dokumenta; są one bardzo obszerne i jest rzeczą pożądaną, żeby je wszystkie przedłożono. Za trzy, cztery dni, a za tydzień z pewnością spodziewam się przygotować je, a izba przekona się, że powody przedsięwzię-

tych przeciw Grecji środków przymusowych są bardzo ważne. — Względem Persyi nadmienię najprzód, że pułkownik Sheil nie odwołany z Teheranu, lecz bawi obecnie w Anglii dla poratowania zdrowia swego. Podczas nieobecności jego reprezentuje rząd Jej Mości królowej w Persyi p. Thomson, bardzo światły i doświadczony dyplomata. Ani z Indyi, ani z Persyi nie otrzymaliśmy doniesienia o zawarciu rosyjsko-perskiego traktatu. O dyplomatycznych stosunkach Persyi dowiedzieliśmy się tylko, że Szach ogłosił neutralność motywując ją tem, że nie chce być Turcyi ciężarem podczas jej walki z Rosyą, i nie wystąpi teraz z swemi po części uzasadnionemi pretensjami. Rosyanie posunęli się wprawdzie ku pewnemu miejscu nad morzem, ale o przymierzach Rosyi z rządami Bokhary lub Khiwy nie nadeszła żadna wiadomość do Anglii.

W izbie niższej oświadczył sir J. Graham na zapytanie, że rząd nie otrzymał żadnego urzędowego doniesienia o rozbiściu i wzięciu parostatku wojennego „Tiger“, nie wątpi jednak o tem zdarzeniu, gdyż depesze telegraficzne z różnych punktów kontynentu zgadzają się w tym względzie zupełnie. — Na zapytanie p. Meadlan odpowiedział sir J. Graham, że rząd uznał za rzecz potrzebną również na czarnem, jak na bałtyckim morzu nakazać ścisłą blokadę wybrzeży rosyjskich. Sądzi, chociaż go o tem jeszcze urzędownie nie uwiadomiono, że blokada Rygi istnieje już, popierana dostateczną siłą zbrojną. O blokadzie innych portów w zatoce fińskiej i na czarnem morzu nie ma jeszcze pewnej wiadomości. Nie ogłoszona ze strony rządu blokada jest prawomocną tylko w bezpośredniej okolicy blokowanego portu; zaś ogłoszona powszechnie z siedziby rządu jest ważną na całym morzu i przeciw handlowi wszystkich neutralnych z portem blokowanym. — Na zapytanie pana Gibson odpowiedział sir J. Graham, że rząd nie myśli o tem w tej chwili blokować Archangel lub inny port na białym morzu. — Na pytanie pana Pechell, czyli zawarto z Portą jaką umowę względem łupów, odpowiedział lord Russell, że takiej umowy nie zawarto, a na pytanie lorda D. Stuart o austriacko-pruski traktacie przymierza dał prawie taką samą odpowiedź, jak lord Clarendon w izbie wyższej.

Francya.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 31. maja. Monitor donosi, że Dey z Tunis wysłał 10.000 wojsk posiłkowych do Konstantynopola.

(L. k. a.)

Włochy.

(Depesza telegraficzna.)

Turyń, 31. maja. Senat przyjął umowę zawartą względem wybudowania trzech parostatków dla żeglugi na lago maggiore.

Genua, 31. maja. Stojąca tu eskadra hiszpańska otrzymała rozkaz przyspieszyć odplynięcie do Archipelagu Antylów, by chronić wybrzeża Kuby przeciw mogącej nastąpić powtórnej inwazji.

Liworna, 28. maja. Sprawce zamachu przedsięwziętego d. 24. listopada na osobę gonfaloniera „Fabri“ rozstrzelano tu dzisiaj. Sześciu współwinnych skazano na karę ośmiu do dwudziestu lat roboty przymusowej.

(Lit. kor. austr.)

Niemce.

(Depesza telegraficzna.)

Kiel, 31. maja. Francuska flota opuściła wczoraj port przy pomyślnym południowo-zachodnim wietrze; jeden okręt z chorymi pozostał w porcie. Fregata „Vengeance“, parostatki „Milan“ i „Souffleur“ przybyły dopiero wczoraj i zostaną tu także tymczasem, ostatni dla zaopatrzenia się w węgle.

Karlsruhe, 31. maja. Śledztwo przeciw przewieleb. ks. Arcybiskupowi zamknięte, akta przedłożono sądowi nadwornemu. Ksiądz Arcybiskup zaprotestował przeciw swej aresztacji. Z ukończeniem śledztwa zniesiono aresztację, i ks. Arcybiskup jest teraz na wolnej stopie.

(W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Wiadomości z-nad Dunaju. — Obłężenie Sylistryi.)

Wiedeń, 30. maja. „Oestr. Soldatenfreund“ donosi z teatru wojny:

Podług doniesień z Bukaresztu sięgających do 21. b. m. atakowano Sylistryę, jak przewidzieć było można, z wybrzeża wołoskiego. Z bułgarskiej strony byłby zamiar taki dla zewnętrznych fortyfikacji bez należytych przygotowań prawie niepodobny do wykonania. Od strony Dunaju jest twierdza wprawdzie najslabsza; ale szerokość rzeki w najwęższym nawet punkcie, to jest powyżej brodu, gdzie Rosyanie rzucili most łyżwowy, wynosi przecie przeszło tysiąc kroków. Rosyanie niemają tam żadnego przyczółka; a wszelkie usiłowania stojącej z lewego brzegu pod Kalaraszem dywizji Chrulewa, by u wyższego brodu wznieść taką fortyfikację, były bezskuteczne, bo Turcy trzymali się jeszcze wówczas na wyspach dunajskich. Gdy wkońcu udało się Rosyanom zająć wspomniane trzy wyspy dunajskie, zaczęto atakować twierdzę od strony Dunaju. Księżę Paszkiewicz udał się dopiero 19. b. m. z jenerałnym sztabem kwatremistrzowskim na ziemię bułgarską do obozu jenerała Lüdersa; główna zaś kwatera jenerała Lüdersa znajduje się w Kadarta, przy gościńcu wiodącym z Sylistryi do Szumli.

W tej chwili stoi tam tylko jedna dywizya piechoty korpusu Lüdersa; dwie inne zaś brygady i dywizya kawaleryi Grotenhjelm obsadziły gościnnie wiodący wzdłuż rzeki Taibaudere aż do Basarczyka i Parawadii i zasłaniają niejako zaplecze korpusu obłężniczego. Główna kwatera jenerała Chulewa znajduje się w Girlicy przy samej twierdzy nad Dunajem. Małą oddzielną twierdzę powyżej tej

